

fer dels nostres centres d'ensenyament la fornal d'una cultura ben catalana. L'únic interès que per a nosaltres tenia el decret d'En Silió derivava de l'avinentsa que oferia a la Universitat barcelonina d'agafar una fesomia pròpia, és a dir, de catalanitzar-se intensament.

Avui la disposició capriciosa d'un ministre d'Instrucció ens tapa aquesta escaletxa. Ni ens ha sorprès ni ens ha indignat. Una vegada més haurem de fer una crida a tots els estudiants, a tots els cate-dràtics, als catalans que glateixen per una cultura catalana, demanant llur esforç per a instaurar una Universitat nacional viva i forta, oberta a tots els vents de l'esperit però fidel als ideals de la nostra raça. I caldrà també demanar l'esforç de tothom per enderrocar d'una vegada aquesta Universitat espanyola que voldria ésser una fortalesa per a la dominació espiritual de Catalunya i no és sinó una resistència a l'activitat de les nostres joventuts intel·ligents.

El Comitè d'Acció catalana de Sudamèrica

Havem rebut el següent comunicat d'aquest comitè:

Buenos Aires, a 31 de juliol de 1922.

Senyor President de la Conferència nacional catalana.

Barcelona

Fins fa poc hom creia que la intervenció dels nostres capdavaners polítics en els afers actius del govern d'Espanya havia de conduir Catalunya al complet reconeixement de la seva personalitat nacional.

Amb aquella tàctica s'ha obtingut, certament, quelcom en el camí de les reivindicacions catalanes; però han estat tan minses les concessions atorgades i són, de dia en dia, tan minvades, que més que aventatges per l'assoliment dels nostres ideals semblen escarnis a les inquietuds del nostre poble.

Això ha motivat escissions a les rengleres catalanistes, la qual subsistència i agreujament és deure patròtic destorbar, bé per la evitació de noses en la via amb tanta ed virilitat empresa, bé per a no donar pas als enemics de la nostra terra i de la nostra causa.

El poble català està convençut que els homes que malmenen l'Estat espanyol no senten llurs dalers, que consideren despectivament en quantes d'oportunitats se'ls

presenten, i creu que mantenir-se en especulativa, no fonamentada en cap promesa, de concessions temporals o parcials, ni és convenient a la seva causa, ni s'avé amb la seriositat del seu caràcter, ni és decorosa a la seva cultura ni a la seva dignitat.

Perxò el catalanisme ha caigut en una situació caòtica de la qual és indispensable sortir-ne, com cal als anhels del nostre poble. I no són pas impaciències filles de joventut adelerada les que reclamen una nova tàctica política per a assolir la seva llibertat, sinó el cansament en l'espera de la realització de promeses mai complides i l'esgotament de la seva paciència davant la manera despectiva com els homes de l'Estat espanyol responen a la nostra actitud massa benèvola.

Això prové, al nostre entendre, de què fins ara el Govern d'Espanya no s'ha trobat cara a cara amb Procuradors dels drets que Catalunya reclama, i de què aquesta, propiament, no ha exterioritzat com cal les seves exigències.

El fet d'independitzar el seu electorat de la tutela del poder central; la circumstància de tenir constituïdes les Diputacions en una Mancomunitat de facultats verament administratives, mermades cada dia més; les manifestacions de les seves corporacions populars de volguer governar-se per si mateixes i d'usar en llurs actes el verb del poble que les elegí, no són més que exponents del voler del nostre poble, sense cap altra mena de finalitat.

Tots sabem que el nacionalisme català responen a una llei de natura, vol aconseguir els instruments polítics que garanteixen a Catalunya el desenrotllament de la seva nacionalitat pròpia; però aquest voler, exposat diverses vegades per entitats, corporacions i personalitats il·lustres, no ha tingut altre caire que l'ésser revelador de les aspiracions del nostre poble. És indispensable i inajornabl, doncs, que aquest voler es manifesti d'una faísó explícita i concreta, per representants dotats de la necessària autoritat.

Universalment està establerta la manera de què un poble nomeni els seus portaveus així com el límit fins a on poden estendre's els poders conferits. Els representants actuals del poble català, en demanar a l'electorat llurs sufragis, si en les plataformes llurs han parlat de l'autonomia i de la lliberació de Catalunya, mai, però, aquesta clàusula no ha estat considerada part integrant constitutiva del mandat. Segurament

per això els representants de Catalunya, que íntimament han d'haver-se sentit mancats de poders per fer-ho, no han plantejat de guisa categòrica el plet català, requerint, de qui cal, el reconeixement de la llibertat de Catalunya.

Aquest Comitè, encara que allunyat de la Pàtria per la immensitat de l'espai, sent, pregonament totes les seves inquietuds; es condol dels seus pesars, i es creu, per això, obligat a fer una crida que, per tal com sortida d'aquestes llunyanies, i apartada, per tant, dels collegis electorats, espera serà atesa pel patriotisme dels seus connacionals.

Nosaltres, els qui componem la Junta executiva d'aquest Comitè, considerem arribada l'hora de constituir "la força" de què parlà l'illustre President de la Mancomunitat de Catalunya en comentar la convocatòria de la Conferència nacional, o el "front únic de combat" la qual existència aquesta creu necessària. Per aquest motiu els subscrits, en nom propi, i segurs d'interpretar els sentirs de tots els catalans residents a l'Amèrica, en els quals cors es revolten ànsies d'independència i de llibertat per la Pàtria, tramet un fervorós prec a tots els indrets de Catalunya amb el fi que arreu arreu, aquells que es senten moguts pels mateixos anhels i persegueixen els mateixos ideals, afegixin llur clam al nostre, i, declarant que consideren indispensable i urgent la constitució d'un organisme representatiu de la nació catalana, demanin a les entitats directores de les forces catalanes que en assemblea general i popular, expressament convocada, es nomenin els seus representants; els fixin els seus poders i els imposin la obligació de recabar d'Espanya, pels mitjans que consideraran més convenients i eficaços, el reconeixement de la plena autonomia de Catalunya.

En espera de que l'entitat delavostra digna presidència es captindrà patriòticament de les consideracions que precedeixen, fruit d'un puríssim i desinteressat afany d'alliberació de la Pàtria nostrada, i la vostra bondadosa influència en la realització dels propòsits exposats, tenim la satisfacció de saludar-vos desitjant-vos llarga vida pel bé de Catalunya".

Hi ha un segell que diu: *Comitè d'Acció catalana de Buenos Aires.*